Urząd Statystyczny
w Gdańsku

Uniwersytety trzeciego wieku

wyniki IV edycji badania GUS

Aleksandra Sarnowska
Kierownik Ośrodka Statystyki Edukacji i Kapitału Ludzkiego
Urząd Statystyczny w Gdańsku

12.11.2026r. Gdańsk

AGENDA

Badanie statystyczne **UTW-1 Sprawozdanie z działalności uniwersytetów trzeciego wieku w roku akademickim 2024/25**

Omówienie wybranych informacji pozyskanych z badania UTW-1:

- **Charakterystyka UTW**
- **Słuchacze i pracujący na rzecz UTW**
- **Działalność edukacyjna, aktywizująca i integrująca UTW**
- **Inne formy działalności UTW**
- **Nowoczesne technologie w UTW**
- **Wizerunek UTW**

Następne badanie UTW-1 w październiku **2028 r.**

Badanie statystyczne UTW-1

Sprawozdanie z działalności uniwersytetów trzeciego wieku w roku akademickim 2024/25

Co 3 lata

Regularny cykl badawczy

Obligatoryjne

Dla wszystkich UTW w Polsce

Zbieranie danych

Portal Sprawozdawczy GUS

Portal Sprawozdawczy GUS: https://form.stat.gov.pl/formularze/przewodnik/psinfo.htm

Badanie statystyczne UTW-1 dok.

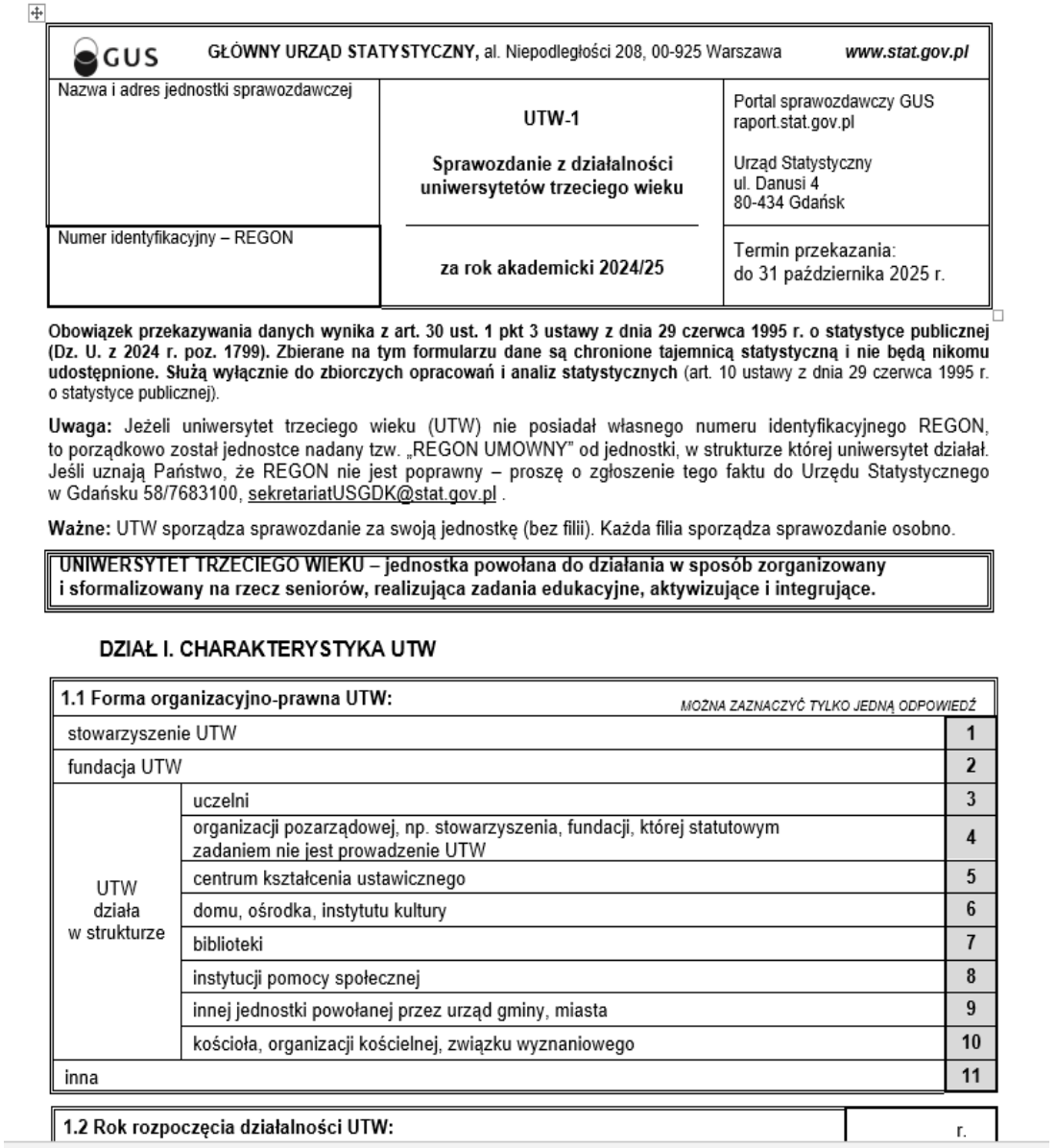
Sprawozdanie z działalności uniwersytetów trzeciego wieku w roku akademickim 2024/25

Dział I
Charakterystyka UTW

Dział II
Osoby wykonujące pracę na rzecz UTW oraz słuchacze

Dział III
Działalność edukacyjna, aktywizująca i integracyjna UTW

Dział IV
Warunki prowadzenia działalności UTW

GUS **GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY,** al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa ***www.stat.gov.pl***

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	**UTW-1** **Sprawozdanie z działalności uniwersytetów trzeciego wieku**	Portal sprawozdawczy GUS raport.stat.gov.pl Urząd Statystyczny ul. Danusi 4 80-434 Gdańsk
Numer identyfikacyjny – REGON	**za rok akademicki 2024/25**	Termin przekazania: do 31 października 2025 r.

Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1799). Zbierane na tym formularzu dane są chronione tajemnicą statystyczną i nie będą nikomu udostępnione. Służą wyłącznie do zbiorczych opracowań i analiz statystycznych (art. 10 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej).

Uwaga: Jeżeli uniwersytet trzeciego wieku (UTW) nie posiadał własnego numeru identyfikacyjnego REGON, to porządkowo został jednostce nadany tzw. „REGON UMOWNY" od jednostki, w strukturze której uniwersytet działał. Jeśli uznają Państwo, że REGON nie jest poprawny – proszę o zgłoszenie tego faktu do Urzędu Statystycznego w Gdańsku 58/7683100, sekretariatUSGDK@stat.gov.pl .

Ważne: UTW sporządza sprawozdanie za swoją jednostkę (bez filii). Każda filia sporządza sprawozdanie osobno.

UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU – jednostka powołana do działania w sposób zorganizowany i sformalizowany na rzecz seniorów, realizująca zadania edukacyjne, aktywizujące i integrujące.

DZIAŁ I. CHARAKTERYSTYKA UTW

1.1 Forma organizacyjno-prawna UTW: *MOŻNA ZAZNACZYĆ TYLKO JEDNĄ ODPOWIEDŹ*		
stowarzyszenie UTW		1
fundacja UTW		2
UTW działa w strukturze	uczelni	3
	organizacji pozarządowej, np. stowarzyszenia, fundacji, której statutowym zadaniem nie jest prowadzenie UTW	4
	centrum kształcenia ustawicznego	5
	domu, ośrodka, instytutu kultury	6
	biblioteki	7
	instytucji pomocy społecznej	8
	innej jednostki powołanej przez urząd gminy, miasta	9
	kościoła, organizacji kościelnej, związku wyznaniowego	10
inna		11

1.2 Rok rozpoczęcia działalności UTW:	r.

Charakterystyka UTW

Tablica 1. UTW w Polsce według województw w roku akademickim 2024/25

Liczba UTW		Liczba słuchaczy
747	**Polska**	**125 931**
117	Mazowieckie	20 165
72	Śląskie	16 456
45	**Pomorskie**	**11 717**
68	Wielkopolskie	11 395
59	Małopolskie	9 493
61	Dolnośląskie	9 368
76	Kujawsko-pomorskie	8 586
48	Warmińsko-mazurskie	7 551
33	Łódzkie	6 850
41	Zachodniopomorskie	6 364
24	Lubuskie	3 966
23	Lubelskie	3 516
22	Podkarpackie	3 186
21	Świętokrzyskie	2 878
21	Opolskie	2 266

Największy UTW w Polsce

1790 słuchaczy

Najmniejszy UTW w Polsce

13 słuchaczy

Charakterystyka UTW cd.

Tablica 2. Najczęściej występujące kryteria wymagane od kandydatów na słuchaczy UTW w roku akademickim 2024/25

Polska

Złożenie deklaracji uczestnictwa, formularza rekrutacyjnego

73,9%

Uiszczenie opłaty

68,3%

Status emeryta lub rencisty

46,3%

Województwo pomorskie

Złożenie deklaracji uczestnictwa, formularza rekrutacyjnego

80,0%

Uiszczenie opłaty

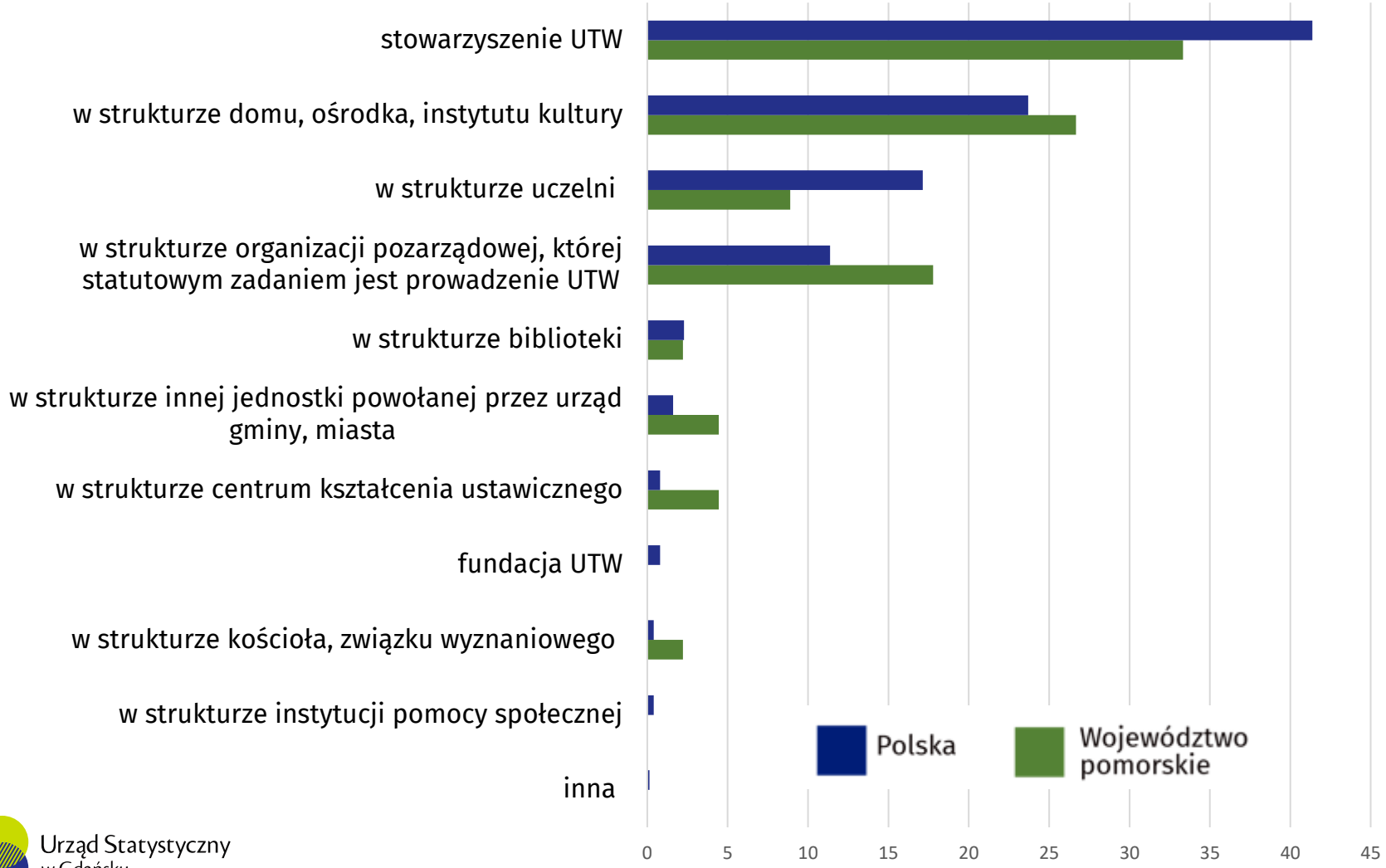
71,1%

Określony wiek

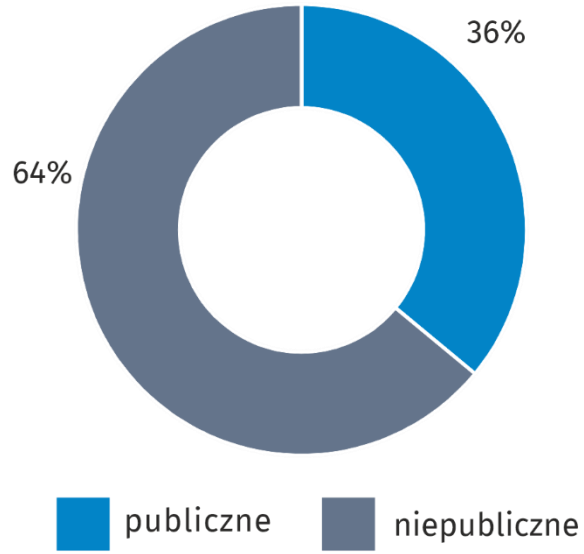
60,0%

Charakterystyka UTW cd.

Wykres 1. UTW według form organizacyjno-prawnych w roku akademickim 2024/25 (w %)

Wykres 2. UTW według formy własności w województwie pomorskim w roku akademickim 2024/25

Charakterystyka UTW cd.

Grafika 1. Główne przesłanie działalności UTW w roku akademickim 2024/25

EDUKACJA

Polska
41,5%

Województwo pomorskie
28,9%

AKTYWIZACJA

Polska
39,9%

Województwo pomorskie
53,3%

INTEGRACJA

Polska
18,6%

Województwo pomorskie
17,8%

Z jakich metod nauczania UTW korzystały najczęściej?

wykłady

warsztaty

ćwiczenia

Zajęcia plenerowe

dyskusje

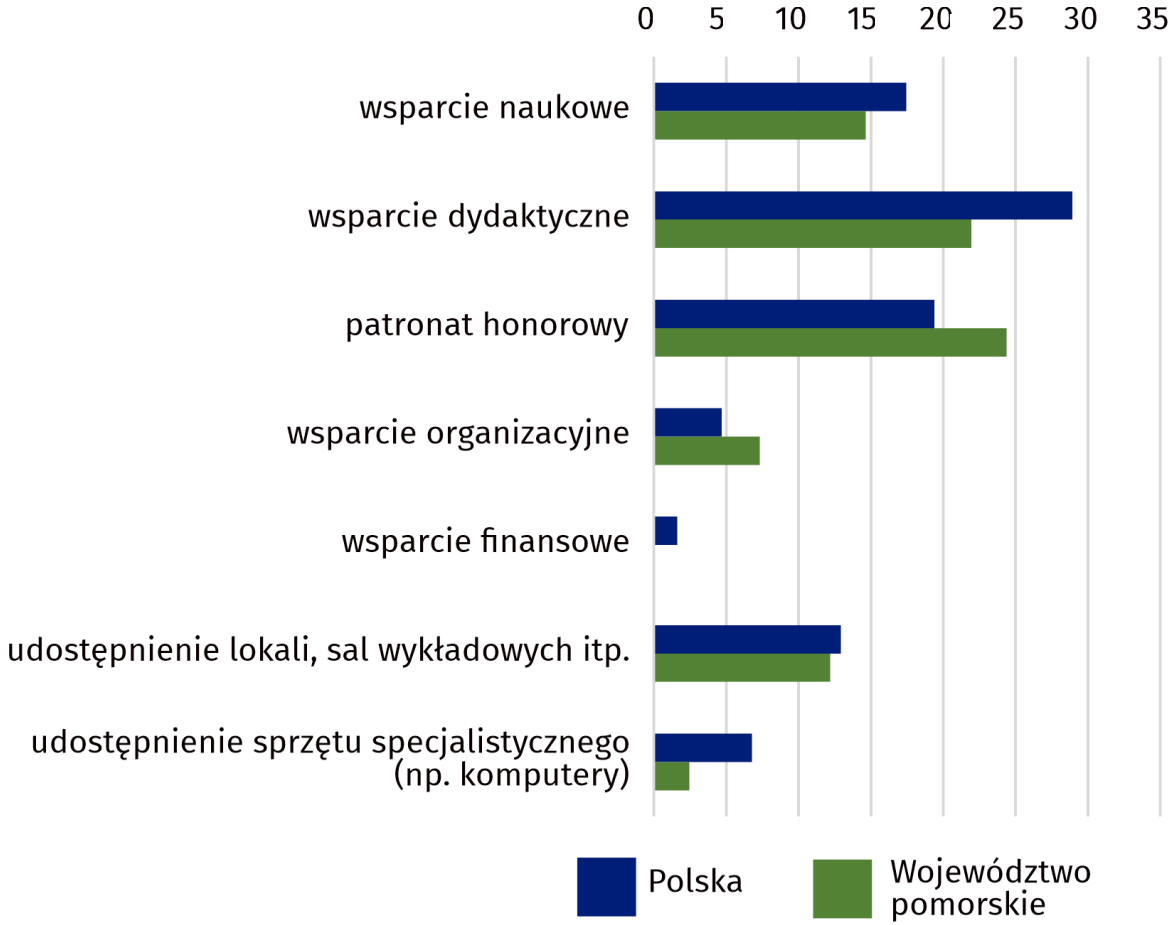
Charakterystyka UTW cd.

Grafika 2. UTW, które miały podpisane porozumienie z uczelnią w roku akademickim 2024/25

UTW z podpisanym porozumieniem z uczelnią

Polska	Województwo pomorskie
34,6%	**36,6%**

Wykres 3. UTW według zakresu współpracy z uczelnią

Charakterystyka UTW dok.

Grafika 3. UTW według wybranych podmiotów zewnętrznych, z którymi współpracowały w roku akademickim 2024/25

samorząd gminny, powiatowy, wojewódzki

Polska

88,2% UTW

Województwo pomorskie

86,0% UTW

instytucja kultury

Polska

68,5% UTW

Województwo pomorskie

69,8% UTW

organizacja pozarządowa

Polska

58,3% UTW

Województwo pomorskie

81,4% UTW

inny, polski UTW

Polska

40,9% UTW

Województwo pomorskie

55,8% UTW

Słuchacze i pracujący na rzecz UTW

Grafika 3. Przeciętny słuchacz pomorskiego UTW

Kobieta 85,0%	W wieku 70-79 lat 46,4%	Z wykształceniem wyższym 43,2%
Uczęszczała do UTW po raz kolejny 81%	Emerytka 95,9%	Zamieszkała w mieście 83,0%

106 lat miał najstarszy słuchacz UTW w Polsce

96 lat miał najstarszy słuchacz UTW w woj. pomorskim

Słuchacze i pracujący na rzecz UTW dok.

Tablica 2. Osoby najczęściej prowadzące wykłady lub zajęcia praktyczne w roku akademickim 2024/25

Polska

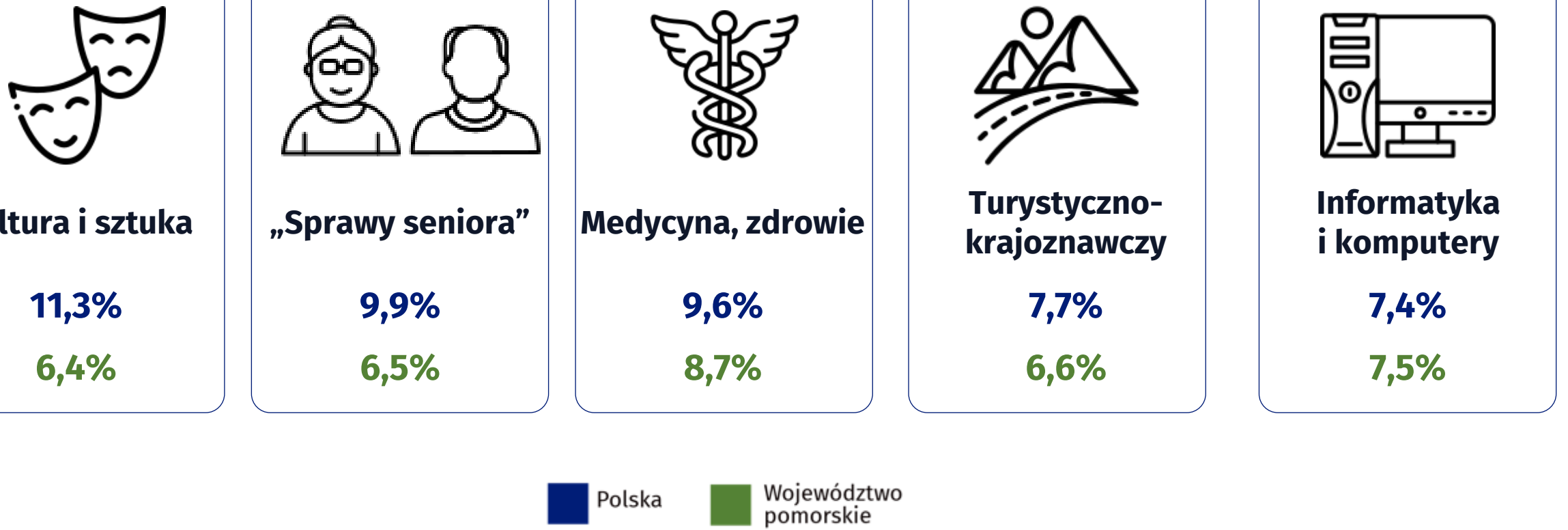
Nauczyciele (bez lektorów)	**18,8%**
Słuchacze UTW	**16,7%**
Zawodowi instruktorzy, trenerzy	**12,8%**
Eksperci, specjaliści w dziedzinie nauki	**11,3%**
Przedstawiciele nauk medycznych	**8,0%**

Województwo pomorskie

Słuchacze UTW	**31,3%**
Nauczyciele (bez lektorów)	**19,8%**
Zawodowi instruktorzy, trenerzy	**13,0%**
Eksperci, specjaliści w dziedzinie nauki	**6,1%**
Pasjonaci (np. zbieracze, twórcy ludowi)	**6,1%**

Działalność edukacyjna, aktywizująca i integrująca UTW

Grafika 4. Obszary tematyczne najczęściej organizowanych wykładów w UTW w roku akademickim 2024/25

Działalność edukacyjna, aktywizująca i integrująca UTW cd.

Tablica 3. Najczęściej organizowane zajęcia praktyczne w UTW oraz ich uczestnicy w roku akademickim 2024/25

Polska	Zajęcia w **%**	Liczba uczestników **w tys.**
zajęcia sportowe i ruchowe	**39,0**	**68,0**
kursy językowe	**18,1**	**20,6**
warsztaty plastyczne, rzeźbiarskie, rękodzieła itp.	**9,8**	**12,4**
zajęcia artystyczne	**8,6**	**12,0**
gry towarzyskie	**6,2**	**4,7**

Woj. pomorskie	Zajęcia w **%**	Liczba uczestników **w tys.**
zajęcia sportowe i ruchowe	**36,7**	**6,3**
warsztaty plastyczne, rzeźbiarskie, rękodzieła itp.	**14,4**	**1,2**
kursy językowe	**13,3**	**1,7**
zajęcia artystyczne	**9,0**	**1,1**
zajęcia psychologiczno-terapeutyczne, psychoedukacja, przygotowanie do starości, trening pamięci itp.	**5,8**	**1,1**

Działalność edukacyjna, aktywizująca i integrująca UTW cd.

Grafika 5. Najczęściej organizowane imprezy kulturalno-artystyczne przez UTW w roku akademickim 2024/25

Wyjścia do instytucji kultury

Kino, teatr, muzeum, filharmonia

Polska: 24,4% **woj. pomorskie: 24,3%**

Wycieczki i rajdy

Wycieczki, rajdy turystyczne

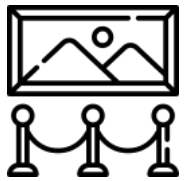
Polska: 17,7% **woj. pomorskie: 17,4%**

Występy sekcji UTW

Występy sekcji (np. chóru)

Polska: 11,2%

Wystawy i koncerty

Wystawy, koncerty, wernisaże, pokazy mody

woj. pomorskie: 13,2%

Działalność edukacyjna, aktywizująca i integrująca UTW dok.

Działania społeczne na rzecz potrzebujących

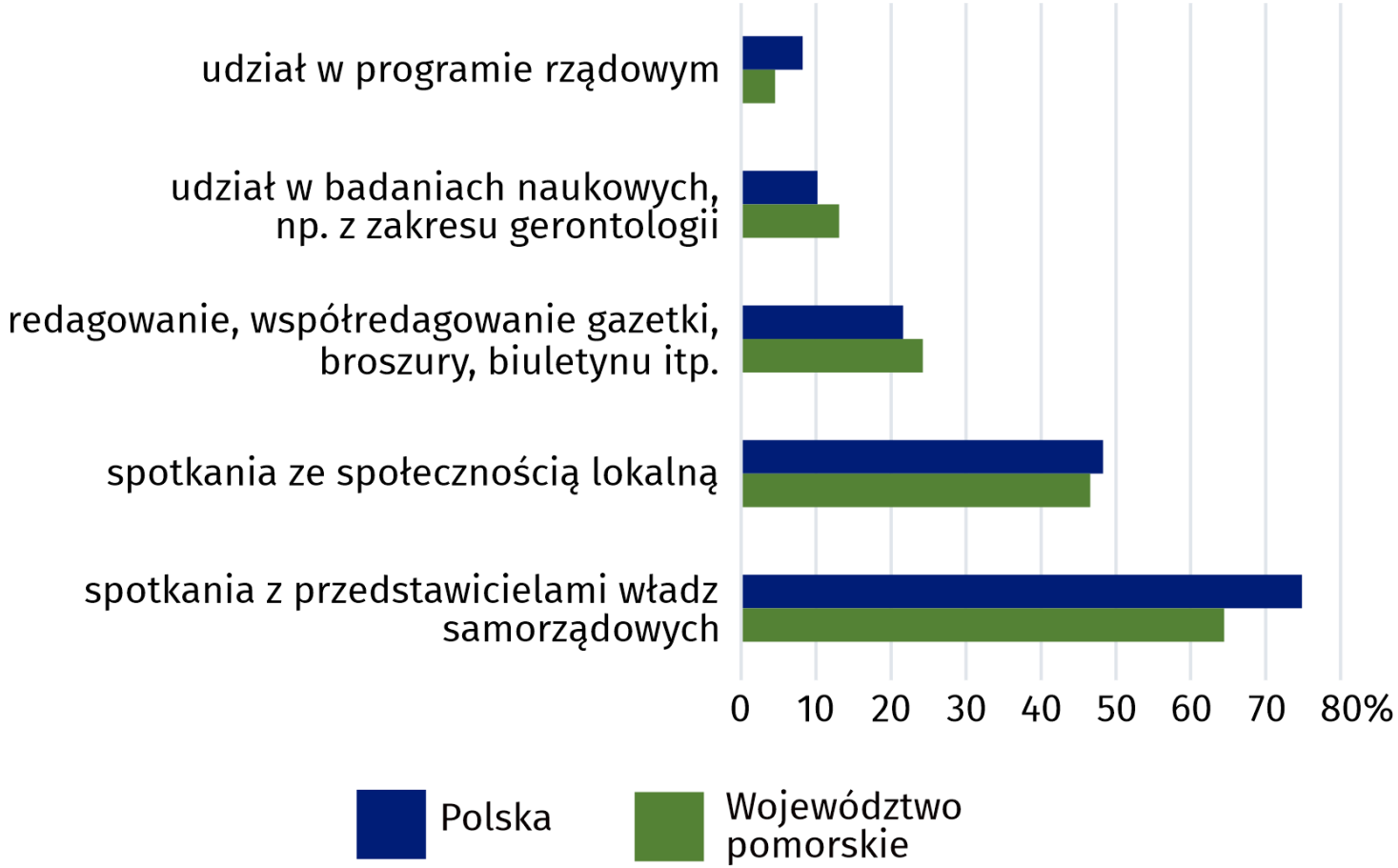
UTW w Polsce	UTW w woj. pomorskim
42,8%	42,2%

Grafika 6. Osoby, na rzecz których najczęściej działały UTW w roku akademickim 2024/25

osoby starsze	osoby chore i niepełnosprawne	Ukraińcy (po 24 lutego 2022 r. w związku z wojną)	społeczność lokalna
50,6% UTW	45,9% UTW	38,8% UTW	32,5% UTW
57,9% UTW	63,2% UTW	42,1% UTW	63,2% UTW

Inne formy działalności UTW

Wykres 5. UTW według wybranych aktywności w roku akademickim 2024/25

Nowoczesne technologie w UTW

Tablica 4. UTW wykorzystujące nowoczesne technologie w roku akademickim 2024/25 (w %)

Nowoczesne technologie	Polska	Województwo pomorskie
prowadzenie księgowości, list obecności, harmonogramów, planów zajęć z wykorzystaniem programów komputerowych	60,4	62,2
prowadzenie profilu w mediach społecznościowych	58,6	64,4
posługiwanie się komunikatorami	48,1	73,3
prowadzenie "zakładki" na stronie Internetowej podmiotu, w strukturze którego działał	42,8	42,2
prowadzenie własnej strony internetowej	39,4	28,9
stosowanie dostępności cyfrowej	29,2	26,7
podpis elektroniczny	28,6	28,9
organizowanie zajęć on-line	9,2	8,9
korzystanie elektronicznej platformy na rzecz uczelnia się dorosłych w Europie (EPALE)	4,3	2,2

Wizerunek UTW

I. AKTYWNOŚĆ I NOWOCZESNOŚĆ – ACTIVE AGEING

Aktywność ruchowa, turystyka i wycieczki, nowoczesne technologie.

II. INTEGRACJA MIĘDZYPOKOLENIOWA I SPOŁECZNA

Warsztaty, wspólna nauka, kluby międzypokoleniowe, działania pomocowe, wolontariat.

Wizerunek UTW cd.

III. WSPARCIE SAMORZĄDÓW I INSTYTUCJI

Współpraca z samorządem lokalnym, pomoc od podmiotów zewnętrznych, baza lokalowa

IV. KADRA DYDAKTYCZNA I OBSŁUGA UTW

V. ORGANY WŁADZY UTW I DOKUMENTY OKREŚLAJĄCE ZASADY FUNKCJONOWANIA UTW

Tablica 4. Organy władzy najczęściej występujące w UTW

Polska	UTW
zarząd lub prezydium zarządu UTW	51,9%
walne zgromadzenie	44,6%
kierownictwo podmiotu, w strukturze którego działa UTW	42,4%
Województwo pomorskie	**UTW**
kierownictwo podmiotu, w strukturze którego działa UTW	46,7%
dyrektor lub kierownik UTW	44,4%
zarząd lub prezydium zarządu UTW	40,0%

Tabl. 5. UTW według dokumentów określających zasady funkcjonowania UTW

Dokumenty	Polska	Woj. pomorskie
statut	62,4%	60,0%
regulamin	56,1%	51,1%
harmonogram zajęć	65,6%	82,2%
program zajęć	49,5%	60,0%
plan finansowy	32,9%	37,8%

Następne badanie

Październik 2028 r.

Termin kolejnego badania

Rok akademicki 2027/28

Dane objęte sprawozdaniem

Portal GUS

Formularz dostępny w 2028 r.

Urząd Statystyczny
w Gdańsku

Dziękuję za uwagę

Aleksandra Sarnowska
Kierownik ośrodka Statystyki Edukacji i Kapitału Ludzkiego
Urząd Statystyczny w Gdańsku
a.sarnowska@stat.gov.pl